

Mesleki Deneyimi 10 Yılı Aşmış Öğretmenlerin Teknoloji Kullanımı Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar

Onur Arslan¹, İbrahim Ergen²

DOI 10.5281/zenodo.6782959

Öz

Uzaktan eğitim, e-öğrenme gibi kavranların öğrenme- öğretme süreçlerine dâhil edilmesiyle meydana gelen gelişmeler teknolojiyi eğitim sistemlerinin ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir (Polat ve Özcan, 2014). Öte yandan, Millî Eğitim Bakanlığı da teknolojinin sınıf ortamında etkin bir şekilde kullanılmasını öğretmenler için bir yeterlilik alanı olarak görmektedir (Gür, Özoğlu ve Başer, 2010). Öğretmenlerin teknolojiyi sınıflarında kullanırken karşılaştıkları sorunları tespit etmeye yönelik yapılan bu çalışmanın teknolojik yeniliklerin kabulüne ve gelişimine önemli ölçüde etkisi olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın veri toplama sürecinde tarama modeli kullanılmış olup; verilerin toplanması için araştırmacı tarafından bir anket geliştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2022 yılı itibarıyla MEB'e bağlı resmi okullarda çalışan 54 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılar yeterli bilgiye sahip olduklarını, teknolojiyi derslerinde kullanmalarına engel olmadığını söylemişlerdir. Bu durumda teknolojik açıdan eksik oldukları konuların tamamlanmasına sıcak bakacakları ve konuyla ilgili verilmesi planlanan eğitimlere katılmaya istekli olacakları sonucu çıkartılabilir.

Anahtar Kelimeler: Doğal öğretim, öğretmen, teknoloji sorunları

1 Öğretmen, Bornova Reşat Turhan Ortaokulu, onurarslan115@gmail.com

2 Öğretmen, Bornova Reşat Turhan Ortaokulu, ibrahim3524@gmail.com

The Problems that the Teachers with more than 10 Years of Professional Experience Face while Using Technology

Abstract

The developments that have occurred with the inclusion of concepts like distance education, e-learning in learning and teaching processes have made technology an inseparable part of education systems. On the other hand, the Ministry of National Education sees the effective use of technology in the classroom as an area of competence for teachers. It is thought that this study, which aims to identify the problems that teachers face while using technology in their classrooms, will have a significant impact on the acceptance and development of technological innovations. Qualitative methods have been used during the data collection and data analysis processes of the research. A questionnaire has been developed by the researcher to collect data. The basis of the research consists of 54 teachers working in public schools affiliated to the Ministry of National Education by 2022. The participants have said that they have sufficient knowledge and there is no obstacle to using technology in their lessons. In this case, it can be concluded that they will be willing to complete what they lack in technological subjects and they would like to take part in the trainings planned to be given on the subject.

Keywords: *National education, teacher, technological problems*

Giriş

Dünden bugüne küreselleşen dünyada somut sınırlar aşılmakta, toplumu oluşturan her birey günü, çağı yakalamak adına hızla değişim ve gelişim gösteren teknolojiyi yakalamalı, ayak uydurması gereklidir. Teknoloji, öğretim sürecinin gelişmesinde, etkili hale gelmesinde ve yeniliklerin öğretim sürecine uyarlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bilgi teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, ülkelerin eğitim sisteminde başarıyı yakalamaları açısından teknolojik gelişmeleri yakından takip etmelerini de gerekli kılmaktadır. Teknolojik gelişmelerin gerisinde kalma bir anlamda eğitim ile ilgili yeniliklerin de gerisinde kalma anlamına gelmektedir. Bu anlamda teknolojik araçların eğitim ve öğretim sürecinde etkili kullanımı kalıcı öğrenmelerin kazanılmasının yanı sıra zaman ve emek açısından önemli görülmektedir.

Bilim ve teknolojinin hızlı gelişimi, toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için bu gelişime uyum sağlama gerekliliğini gündeme getirmektedir. Teknolojinin etkin bir şekilde kullanılması her alanda olduğu gibi eğitimde de büyük kolaylıklar ve üstünlükler sağlamaktadır. Eğitimde teknolojiden yararlanmanın sağladığı avantajlar arasında, çoklu öğrenme ortamlarının sağlanması, öğrenenlerin bireysel gereksinimlerinin karşılanması, dikkat çekerek öğrenenlerin derse ilgisini artırması yer almaktadır (Yalın, 2003). Katrancı ve Uygun (2013) da benzer şekilde eğitimde teknoloji kullanımının gerekliliğini vurgulayarak, dersi daha ilgi çekici hâle getirmesi, zaman kaybını önlemesi, hedefe ulaşmayı kolaylaştırması ve daha kalıcı öğrenmeyi sağlaması gibi üstünlüklerinden söz etmiştir. Dolayısıyla bu özellikler sağlandığında eğitim ortamlarında daha etkili ve kalıcı öğrenmenin sağlanması mümkün olacaktır. Bu bağlamda toplumda ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünü sağlayacak olan öğretmenlerin daha etkili bir eğitim için, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanması zorunluluk hâline gelmiştir.

Günümüz toplumunun değişen öğrenen ihtiyaçları, öğretmen yeterliliklerinin de sorgulanmasını ve geliştirilmesini gerekli kılmıştır. Öğretmen yeterliliklerinin gelişiminin sağlanamaması toplumun beklentilerini karşılama ve hedeflenen öğrenen kalitesini yakalama

konusunda sıkıntıların yaşanmasına sebep olacaktır (Güllüpnar, Kuzu, Dursun, Kurt ve Gültekin, 2013). Bu nedenle öğretmenlerin günümüz teknolojilerini etkili biçimde kullanabilme yeterliğine sahip olmaları beklentilerin yalnızca bir bölümünü oluşturmaktadır (Dağhan, Kibar, Akkoyunlu ve Baskan, 2015). Bir diğer gereklilik ise bu teknolojinin alan bilgisi ile birleştirilerek pedagojik bilgisi ile öğretimin sağlıklı biçimde ortaya koyulmasıdır. Yani günümüz öğretmeninden beklenen alan bilgisinin yeterliliğinin yanında teknolojiyi iyi düzeyde kullanan ve bu yeterlilikleri teknoloji ile destekleyen öğretmenler olmalarıdır. Literatürde bu noktada karşımıza çıkan kavram ise teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) dir. TPAB, Shulman (1986) tarafından geliştirilen pedagojik alan bilgisi (PAB) kavramına, günümüz teknolojik bilgisinin adapte edildiği, öğretmen eğitimine teknoloji entegrasyonu modelleri ve teknolojik pedagojik alan bilgisinin bütünleştirildiği, Mishra ve Koehler (2006) tarafından ortaya atılmış bir öğretmen bilgi modeli olarak tanımlanmaktadır (Akt. Kaya ve Yılayaz, 2013). Bu model teknolojin (bilgisayar, internet, dijital video, vb.), pedagojinin (öğrenme ve öğretmen strateji ve yöntemleri) ve içerik bilgisinin (konu alanı) birbiriyle olan etkileşimini göstermeye odaklanmıştır (Mishra ve Koehler, 2008).

Uzaktan eğitim, e-öğrenme gibi kavramların öğrenme-öğretme süreçlerine dâhil edilmesiyle meydana gelen gelişmeler teknolojiyi eğitim sistemlerinin ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir (Polat ve Özcan, 2014). Öte yandan, Milli Eğitim Bakanlığı da teknolojinin sınıf ortamında etkin bir şekilde kullanılmasını öğretmenler için bir yeterlilik alanı olarak görmektedir (Gür, Özoğlu ve Başer, 2010).

Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından (2006) öğrencilere 21. yy becerilerini kazandırabilmek için öğretmenlerin eğitim - öğretim sürecine teknoloji entegrasyonunu etkili bir şekilde sağlaması beklenmektedir. Bu doğrultuda ülkemiz öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinde ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenleri özel alan yeterlikleri kapsamında bilgi ve iletişim teknolojileri alanında öğretmenlerin sahip olması gereken yeterlikler belirlenmiştir.

Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinde 233 performans göstergesinden 13'ünde teknoloji okuryazarlığı kavramlarına yer

verilmiştir. Yeterlikler kapsamında öğretmenlerden ders planlarında teknolojinin nasıl kullanılacağını açıklamaları, materyal hazırlarken teknolojiden yararlanmaları, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda öğretim stratejilerini destekleyen teknolojileri kullanmaları gibi performans göstergeleri ile teknolojik pedagojik alan bilgisine sahip olmaları da beklenmektedir (Albayrak, Canbazoğlu, Bilici, Baran ve Özbay, 2016).

Bir yandan teknolojideki büyük ilerlemelere ayak uydurmaya çalışıp hızla gelişen güncellemelerden faydalanmaya çalışan öğretmenler, bir yandan da bu teknolojiyi sınıf ortamında pedagojik kullanıma uygun hale getirmeye çalışırken çeşitli sorunlarla karşılaşabilirler. Bu noktada öğrenme ortamında teknolojinin nasıl kullanıldığı, kullanılırken sürece ilişkin nasıl sorunlarla karşılaşıldığı, atılması beklenen adımların neler olduğu araştırma değer görülmektedir.

Öğretmenlerin teknolojiyi sınıflarında kullanırken karşılaştıkları sorunları tespit etmeye yönelik yapılan bu çalışmanın teknolojik yeniliklerin kabulüne ve gelişimine önemli ölçüde etkisi olacağı düşünülmektedir. Dolayısı ile bu araştırmayla toplanan veriler, teknolojinin okullarda kullanılmasıyla ilgili yeni politikaların oluşturulmasına da katkı sağlayacaktır. Son olarak araştırma ile ortaya çıkarılan bulguların, teknolojik araçların kullanımı, sorunları ya da gelecekteki yeri gibi konularda ilgili alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Problem cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Mesleki Deneyimi 10 Yılı Aşmış Öğretmenlerin Teknoloji Kullanımı Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar Nelerdir?” şeklinde olmuştur.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın verileri;

1. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İzmir ili Bornova ilçesindeki resmi okullarda aktif olarak eğitim / öğretim faaliyetlerini yürüten öğretmenler,

2. Araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan öğretmenlerin verdikleri cevaplar,
3. Görüşme formunda yer alan yönergelerin analizleriyle sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modeliyle yapılmış olup, veri toplama sürecinde anket kullanılmıştır. Karasar'a (1998) göre tarama modeli, geçmişte ya da hâlâ var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırmaya konu olan olay, kişi ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Anket ile de geniş kitlelere ulaşmak mümkündür. Bu çalışmada da araştırmacı anket formu ile veriyi kaynaktan/katılımcılardan bizzat kendisi almıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılarak belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir veya elverişli örnekleme tamamen mevcut olan, ulaşması hızlı ve kolay olan öğelere dayanır (Bütün ve Demir, 2014). Kolay ulaşılabilir örneklemede araştırmacı, hali hazırda var olan öğeler içerisinde yeterli sayıda öğeyi örneklem olarak belirler. Çalışma öğretmenlerle ilgili olduğu için örnekleme sadece öğretmenler dâhil edilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubu İzmir ili, Bornova ilçesinde bulunan MEB'e bağlı okullardan 2021 - 2022 Eğitim - Öğretim yılında aktif olarak öğretmenlik mesleğini yürüten ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan kişilerden meydana gelmektedir.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	%
Kadın	21	38,9
Erkek	33	61,1
Toplam	54	100

Tablo 1'e göre katılımcı grubun cinsiyetleri incelendiğinde çalışmaya katılanlardan 21'i kadın, 33'ü erkek olmak üzere toplam 54 öğretmenden oluşmaktadır.

Katılımcıların mesleki kıdemlerine/deneyimlerine göre dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Kıdem/Deneyim Sürelerine Göre Dağılımı

Hizmet süreleri	N	%
10 – 15 yıl	17	31,5
16 – 20 yıl	18	33,3
21 yıl ve üzeri	19	35,2
Toplam	54	100

Tablo 2'ye göre katılımcı öğretmenlerin alandaki deneyim süre aralıklarına bakıldığında 17 kişinin (%31,5) 10 – 15 yıl aralığında, 18 öğretmenin 16 - 20 yıl aralığında ve 19 öğretmenin ise 21 yıl ve üzerinde olduğu görülmüştür.

Katılımcıların mezun oldukları son eğitim seviyesi Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Mezun Olunan Seviye	N	%
Yüksekokul	3	5,6
Eğitim Fakültesi	41	75,9
Diğer Fakülteler	10	18,5
Toplam	54	100

Tablo 3 incelendiğinde; katılımcı 3 öğretmenin yüksekokuldan, 41 öğretmenin eğitim fakültesinden, 10 öğretmenin ise diğer fakültelerden mezun olduğu görülmüştür.

Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanması için araştırmacı tarafından bir anket geliştirilmiştir. Katılımcıların demografik bilgilerini elde etmek için onlara cinsiyetleri, yaşları, kıdem yılları ve öğrenim düzeyleri sorulmuştur; araştırma temasına uygun olarak geliştirilmiş, “sınıflarda teknoloji araçlarının kullanımına yönelik” 17 soru sorulmuştur, anket toplam 21 yönergeden oluşmaktadır. Veri toplama aracı oluşturulurken mevcut alanyazından faydalanılmış ve teknolojinin kullanım amaçları ve sıklıklarıyla ilgili olan maddeler oluşturulmuştur. Daha sonra hazırlanan maddeler anket formuyla kolay ulaşılabilir, uygun olan öğretmenlere uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Mesleki Deneyimi 10 Yılı Aşmış Öğretmenlerin Teknoloji Kullanımı Sürecinde Karşılaştığı Sorunları belirlemek amacıyla öğretmenlerin yanıtları tek tek ele alınmıştır. Veriler kodlanarak SPSS paket programı yardımıyla çözümlenmiş, verilerle ilgili yüzde ve frekans tabloları oluşturulmuştur.

Bulgular

Araştırma yönergelerine ait bulgular ardışık sırayla tablolar halinde sunulmuştur.

Öğretmenlerin “Teknolojik Aletleri Kullanmak Size Karmaşık Geliyor Mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4’tedir.

Tablo 4. Teknolojik Aletleri Kullanmak Size Karmaşık Geliyor Mu?

	N	%
Evet	5	9,3
Hayır	49	90,7
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Teknolojik Aletleri Kullanmak Size Karmaşık Geliyor Mu?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “hayır” olmuştur. Yönergeye 49 (%90,7) kişi hayır, 5 (%9,3) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Teknolojiyi derslerinizde kullanmak için yeterli bilgi düzeyine sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 5’tedir.

Tablo 5. Teknolojiyi derslerinizde kullanmak için yeterli bilgi düzeyine sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

	N	%
Evet	43	79,6
Hayır	11	20,4
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Teknolojiyi derslerinizde kullanmak için yeterli bilgi düzeyine sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?” yönergesine çoğunluğun cevabı “evet” olmuştur. Yönergeye 43 (%79,6) kişi evet, 11 (%20,4) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Teknolojiyi derslerde kullanmak öğrencilerin dikkatini dağıtıyor mu/sınıfın düzenini bozuyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 6’dadır.

Tablo 6. Teknolojiyi derslerde kullanmak öğrencilerin dikkatini dağıtıyor mu/sınıfın düzenini bozuyor mu?

	N	%
Evet	2	3,7
Hayır	52	96,3
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Teknolojiyi derslerde kullanmak öğrencilerin dikkatini dağıtıyor mu/sınıfın düzenini bozuyor mu?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “hayır” olmuştur. Yönergeye 52 (%96,3) kişi hayır, 2 (%3,7) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Teknoloji kullanımı derslerde öğrenciyi tembelleştiriyor görüşüne katılıyor musunuz?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 7’dedir.

Tablo 7. Teknoloji kullanımı derslerde öğrenciyi tembelleştiriyor mu?

	N	%
Evet	18	33,3
Hayır	36	66,7
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Teknoloji kullanımı derslerde öğrenciyi tembelleştiriyor mu?” yönergesine çoğunluğun cevabı “hayır” olmuştur. Yönergeye 36 (%66,7) kişi hayır, 18 (%33,3) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Sizce derslerde teknoloji kullanmak öğretmenleri tembelleğe itiyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 8’dedir.

Tablo 8. Sizce derslerde teknoloji kullanmak öğretmenleri tembelleğe itiyor mu?

	N	%
Evet	9	16,7
Hayır	45	83,3
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Sizce derslerde teknoloji kullanmak öğretmenleri tembelleğe itiyor mu?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “hayır” olmuştur. Yönergeye 45 (%83,3) kişi hayır, 9 (%16,7) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Sizce müfredat yoğunluğu derslerde teknolojinin daha az kullanımına sebep oluyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 9’dadır.

Tablo 9. Sizce müfredat yoğunluğu derslerde teknolojinin daha az kullanımına sebep oluyor mu?

	N	%
Evet	33	61,1
Hayır	21	38,9
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Sizce derslerde teknoloji kullanmak öğretmenleri tembelleğe itiyor mu?” yönergesine 33 (%61,1) kişi evet, 21 (%38,9) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Sizce öğrencilerin hazırlandıkları sınavlar (LGS/YKS VB) ders anlatırken bilişim teknolojilerinin kullanımına engel oluyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 10’dadır.

Tablo 10. Sizce öğrencilerin hazırlandıkları sınavlar (LGS vb) ders anlatırken bilişim teknolojilerinin kullanımına engel oluyor mu?

	N	%
Evet	17	31,5
Hayır	37	68,5
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Sizce öğrencilerin hazırlandıkları sınavlar ders anlatırken bilişim teknolojilerinin kullanımına engel oluyor mu?” yönergesine 37 (%68,5) kişi hayır, 17 (%31,5) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Sizce okulunuzda bulunan bilişim teknolojileri aletlerinden kaynaklı teknik aksaklıklar derslerinizde teknolojinin daha az kullanımına sebep oluyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 11’dedir.

Tablo 11. Sizce okulunuzda bulunan bilişim teknolojileri aletlerinden kaynaklı teknik aksaklıklar derslerinizde teknolojinin daha az kullanımına sebep oluyor mu?

	N	%
Evet	42	77,8
Hayır	12	22,2
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Sizce okulunuzda bulunan bilişim teknolojileri aletlerinden kaynaklı teknik aksaklıklar

derslerinizde teknolojinin daha az kullanımına sebep oluyor mu?" yönergesine büyük çoğunluğun cevabı "evet" olmuştur. Yönergeye 42 (%77,8) kişi evet, 12 (%22,2) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin "Sizce internet ortamında bulunan e-çerikler yeterli mi?" yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 12'dedir.

Tablo 12. Sizce internet ortamında bulunan e-çerikler yeterli mi?

	N	%
Evet	24	44,4
Hayır	30	55,6
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin "Sizce internet ortamında bulunan e-çerikler yeterli mi?" yönergesine 30 (%55,6) kişi hayır, 24 (%44,4) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin "Branşınızla ilgili yazılım ve programların kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?" yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 13'tedir.

Tablo 13. Branşınızla ilgili yazılım ve programların kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?

	N	%
Evet	34	63
Hayır	20	37
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin "Branşınızla ilgili yazılım ve programların kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz?" yönergesine 34 (%63) kişi evet, 20 (%37) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin "Öğretmen olmadan önce teknoloji kullanımı ile ilgili ders aldınız mı?" yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 14'tedir.

Tablo 14. Öğretmen olmadan önce teknoloji kullanımı ile ilgili ders aldınız mı?

	N	%
Evet	28	51,9
Hayır	26	48,1
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Öğretmen olmadan önce teknoloji kullanımı ile ilgili ders aldınız mı?” yönergesine 28 (%51,9) kişi evet, 26 (%48,1) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Sizce teknolojinin derslerde uygulanmasına yönelik hizmet içi eğitim alınması gerekli mi?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 15’tedir.

Tablo 15. Sizce teknolojinin derslerde uygulanmasına yönelik hizmet içi eğitim alınması gerekli mi?

	N	%
Evet	51	94,4
Hayır	3	5,6
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Sizce teknolojinin derslerde uygulanmasına yönelik hizmet içi eğitim alınması gerekli mi?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “evet” olmuştur. Yönergeye 51 (%94,4) kişi evet, 3 (%5,6) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Okulunuzda bilgisayar laboratuvarı ya da bilişim teknolojileri sınıfı var mı?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 16’dadır.

Tablo 16. Okulunuzda bilgisayar laboratuvarı ya da bilişim teknolojileri sınıfı var mı?

	N	%
Evet	22	40,7
Hayır	32	59,3
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Öğretmen olmadan önce teknoloji kullanımı ile ilgili ders aldınız mı?” yönergesine 32 (%59,3) kişi hayır, 22 (%40,7) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Okulunuzda branşınızla ilgili kullanabileceğiniz yazılımlar, bilgisayar vb. teknolojiler yeterli mi?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 17’dedir.

Tablo 17. Okulunuzda branşınızla ilgili kullanabileceğiniz yazılımlar, bilgisayar vb. teknolojiler yeterli mi?

	N	%
Evet	20	37
Hayır	34	63
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Okulunuzda branşınızla ilgili kullanabileceğiniz yazılımlar, bilgisayar vb. teknolojiler yeterli mi?” yönergesine çoğunluğun cevabı “hayır” olmuştur. Yönergeye 34 (%63) kişi hayır, 20 (%37) kişi ise evet cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “İnternet ortamında branşınızla ilgili materyallere rahatlıkla ulaşabiliyor musunuz?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 18’dedir.

Tablo 18. İnternet ortamında branşınızla ilgili materyallere rahatlıkla ulaşabiliyor musunuz?

	N	%
Evet	44	81,5
Hayır	10	18,5
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “İnternet ortamında branşınızla ilgili materyallere rahatlıkla ulaşabiliyor musunuz?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “evet” olmuştur. Yönergeye 44 (%81,5) kişi evet, 10 (%18,5) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Bilgisayar destekli dersler hazırlamak çok vaktinizi alıyor mu?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 19’dadır.

Tablo 19. Bilgisayar destekli dersler hazırlamak çok vaktinizi alıyor mu?

	N	%
Evet	28	51,9
Hayır	26	48,1
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Bilgisayar destekli dersler hazırlamak çok vaktinizi alıyor mu?” yönergesine 28 (%51,9) kişi evet, 26 (%48,1) kişi ise hayır cevabı vermiştir.

Öğretmenlerin “Teknolojinin faydasına inanıyor musunuz?” yönergesine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 20’dedir.

Tablo 20. Teknolojinin faydasına inanıyor musunuz?

	N	%
Evet	53	98,1
Hayır	1	1,9
Toplam	54	100

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin “Teknolojinin faydasına inanıyor musunuz?” yönergesine büyük çoğunluğun cevabı “evet” olmuştur. Yönergeye 53 (%98,1) kişi evet, 1 (%1,9) kişi ise hayır cevabını vermiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın sonuçlarında araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan öğretmenlerin tutumlarında pozitif bir yaklaşım tespit edilirken araştırmanın bu bulgusu Korkmaz ve Ünsal (2016) tarafından Kahramanmaraş il örneğinde yapmış olduğu öğretmenlerin teknolojiye bakış açılarıyla ilişkili araştırmanın bulgusuyla çatışmaktadır; bunun sebebi ise bölgesel farklılıklar olabilir ve ileri araştırmalarda karşıt bölge karşılaştırmaları yapılabilir.

Araştırma bulgularında yer alan öğretmenlerin teknolojiyi kolay ve çözülebilir bulgusu yine Korkmaz ve Ünsal (2016) tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmemektedir; buradaki uyuşmazlığın sebebi öğretmenlerin lisans sürecinde teknoloji içerikli ders alıp almadıkları olabilir ileri araştırmalarda ilgili değişkenler karşılaştırılabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, teknolojiyi kullanmak için yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir; araştırmanın bu bulgusu Çetin, Çalışkan ve Menzi’nin (2012) fen bilgisi, sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirdikleri araştırmada da kendilerini teknoloji kullanımında yeterli gören öğretmenlerin bulgusuyla örtüşmektedir.

Çalışma sonuçları ile öğretmenlerin teknolojiyi derslerinde kullanmalarına yönelik kendilerini geliştirme faaliyetlerine sıcak baktıkları söylenebilir. Araştırmanın bu bulgusu MEB'in (2019) yılında yapmış olduğu envanter sonuçlarıyla örtüştüğü belirlenmiştir. Bu yaklaşımlardan yola çıkarak öğretmenlere kendi alanlarında e-çerik üretme konusunda eğitimler verilmesi ve üretilen içeriklerin paylaşılmasına yönelik yönlendirilmeleri faydalı olabilir.

Araştırma sonucunda, öğretmenler eğitimde teknoloji kullanımını destekledikleri belirtmişlerdir. Araştırmanın bu bulgusu Erbil ve Kocabaş'ın (2019) yapmış araştırmanın bulgularıyla örtüşmekle birlikte eş zamanlı olarak denetimlerin de yapılması gerektiğini vurgulamışlardır.

Öğretmenlik mesleği genel ilkelerine (2006) bakıldığında "Öğretmen, öğretme ve öğrenme sürecinde teknolojileri etkin olarak kullanır." ifadesi yer almasına rağmen araştırma bulgularına bakıldığında, araştırmaya katılan öğretmenler teknoloji kullanımının öğrencileri tembelliğe ittiğini vurgulamışlardır. Bunun sebebi ülkemizde öğretmenlerin teknoloji kullanımını etkileşimli kullanmak yerine tek boyutlu sunuş olarak uygulaması sebep olabilir.

Araştırmanın sonucunda öğretmenler fiziksel yeterliliğin kabul edilebilir düzeyde olduğunu belirtirken Erbil ve Kocabaş'ın (2019) yapmış olduğu araştırmaya katılan öğretmenleri alt yapı, fiziksel yetersizlikle ilgili olumsuz görüş bildirmişlerdir. İki araştırma arasındaki bu farklılığın sebebi farklı bölgelerde yapılmış olması olabilir, ileri araştırmalarda sebepleri araştırılabilir.

Araştırma sonuçlarında öğretmenler; teknoloji kullanımının, liselere giriş sınavlarına hazırlık süreçlerinde öğrencileri olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler enteraktif olarak hali hazırda da var olan uygulamaları kullanarak öğrencilerin dikkati çekebilir ve istedik doğrultuda teknoloji sınıflarında kullanabilirler. İleri araştırmalarda deney ve kontrol grupları oluşturulabilir ve her iki grup arasında öntest/sontest arasındaki farklılıklar araştırılabilir.

Kaynakça

Albayrak S., Aylin C., Bilici, S., Baran, E. ve Özbay, U. (2016). Farklı Branşlardaki Öğretmenlerin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri İle Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama Dergisi*, 6(1).

Bütün, D. ve Demir S. B. (2014). Nitel Araştırmanın Doğası. *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri. 1. Baskı*. Ankara: Pegem Akademi

Bakanlığı, M. E. (2010). *Meb Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği*.

Çetin, O., Çalışkan, E., ve Menzi, N. (2012). Öğretmen Adaylarının Teknoloji Yeterlilikleri İle Teknolojiye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *İlköğretim Online*, 11(2), 273-291.

Dağhan, G., Kibar, P. N., Akkoyunlu, B., ve Baskan, G. A. (2015). Öğretmen ve Yöneticilerin Etkileşimli Tahta ve Tablet Bilgisayar Kullanımına Yönelik Yaklaşımları ve Görüşleri. *Turkish Journal Of Computer and Mathematics Education*, 6(3), 399-417.

Erbil, D. G., ve Kocabaş, A. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımı, Tersine Çevrilmiş Sınıf ve İşbirlikli Öğrenme Hakkındaki Görüşleri. *İlköğretim Online (Elektronik)*, 18(1), 31-51.

Güllüpmar, F., Kuzu, A., Dursun, Ö., Kurt, A. ve Gültekin, M. (2013). Milli Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Sonuçları: Velilerin Bakış Açısından Fatih Projesi'nin Pilot Uygulamasının Değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013(30), 195-216.

Gür, B. S., Özoglu, M. ve Başer, T. (2010). Okullarda Bilgisayar Teknolojisi Kullanımı ve Karşılaşılan Sorunlar. *9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 20-22.

Karasar, N. (1998). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. S75-109. Nobel Yayınları, 8.

Katranrı, M. ve Uygun, M. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 773-797.

Kaya, Z. ve Yılayaz, Ö. (2013). Öğretmen Eğitime Teknoloji Entegrasyonu Modelleri ve Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi, *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(8), 57- 83.

Koehler, M. J. ve Mishra, P. (2008). Introducing Tıck. *Handbook Of Technological Pedagogical Content Knowledge For Educators*. (Pp. 1-29).

Korkmaz, F., ve Ünsal, S. (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerin Teknoloji kavramına İlişkin Metaforik Algılarının İncelemesi/An İntegration of Preschool Teachers' Perceptions on The Concept of Technology. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35).

Mishra, P. ve Koehler, M. J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for İntegrating Technology in Teacher Knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.

MEB (2019) 2023 Vizyonu. 17.05.2022 tarihinde <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (2022). <http://www.meb.gov.tr>

Polat, S., ve Özcan, A. (2014). Akıllı Tahta Kullanımıyla İlgili Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 439-455.

Shulman, L. S. (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. *Educational Researcher*, 15(2), 4-14.

Yalın, H. İ. (2003). Öğrenme Stillerine Dayalı Matematik Öğretimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(4).

Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü. (2006). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*.